

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Циклова комісія професійної та практичної підготовки
спеціальність «Туризм»

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ»**

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Туризм»
Спеціальність 242 Туризм
Галузь знань 24 Сфера обслуговування
Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр з туризму

Затверджено на засіданні циклової комісії професійної
та практичної підготовки
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи менеджменту
Викладач (-і)	Вольвин Елла Михайлівна
Контактний телефон викладача	0676750767
Е-mail викладача	ella.volvyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи менеджменту» є система знань, загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвиток системи управління організацією, управлінськими відносинами, які відображають головні тенденції світового туристичного ринку з метою надання спеціалізованої інформації майбутньому спеціалісту в галузі туристичної сфери.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є: формування системи теоретичних знань про мотиваційний механізм діяльності персоналу та формування практичних навичок у галузі туристичного менеджменту, щодо посилення ефективності використання і розвитку потенціалу представників організації. Також отримання студентами базових знань із питань організації і функціонування підприємницької діяльності, її менеджменту та державного регулювання - складових основ підприємництва в умовах ринкових економічних відносин.</p> <p>Цілями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розуміння теорії і практики менеджменту, розкриття об'єкту, предмету і методів; обґрунтування місця мотивації в системі управління; розкриття змісту мотиваційного процесу; розгляд сучасних мотиваційних теорій та їх застосування у практиці управління, методів і форм оплати праці та мотивації різних категорій працівників . ● з'ясування сутності ринкових економічних відносин і їх відмінності від командно-адміністративної системи управління; ● набуття навичок в організації підприємницької й управлінської діяльності; оволодіння методами оцінки ефективності підприємництва в умовах ринкових економічних відносин. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ЗК3. Здатність до пошуку, аналізу і синтезу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6. Здатність працювати в команді та приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності.</p> <p>ФК5. Здатність аналізувати і структурувати організаційну, управлінську проблеми та знаходити конструктивні рішення.</p> <p>ФК6. Здатність планувати, управляти та контролювати виконання поставлених завдань та прийнятих рішень.</p> <p>ФК11. Здатність виявляти, використовувати, інтерпретувати, критично аналізувати джерела інформації в області менеджменту сфери обслуговування.</p> <p>ФК16. Здатність створювати послуги сфери обслуговування.</p> <p>ПРН5. Знати нормативно-правову базу щодо захисту у надзвичайних ситуаціях, маркетингову діяльність, базові інструменти менеджменту та бухгалтерського обліку.</p>	

ПРН6. Планувати, організовувати та здійснювати фахову роботу відповідно до вимог Базового компонента галузі сфери обслуговування, чинних освітніх програм та з урахуванням можливої організації самостійної зайнятості та ведення підприємницької діяльності.

ПРН18. Усвідомлення потреби навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань з високим рівнем автономності.

ПРН19. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські, практичні заняття	20
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
7	242 Туризм	4-й	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Тематика навчальної дисципліни		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Соціально-економічні основи менеджменту у сфері гостинності.	2		4
Тема 2. Сутність основ менеджменту.		2	6
Тема 3. Історія розвитку менеджменту як науки.		2	4
Тема 4. Організація в сфері туризму як об'єкти менеджменту.	2		4
Тема 5. Організація як об'єкт менеджменту.		2	4
Тема 6. Функції менеджменту.	2	2	6
Тема 7. Моделі управлінських рішень.		2	4
Тема 8. Організаційні зміни в колективах сфери туризму. .		2	4
Тема 9. Механізми управління конфліктами.	2	2	6
Тема 10. Теорія та практика керівництва в туризмі.	2		4
Тема 11. Керівництво і лідерство в менеджменті.		2	6
Тема 12. Відповідальність та етика в менеджменті.		2	4
Тема 13. Ефективність діяльності організації.		2	4

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання	Вид контролю – залік
-----------------------------	----------------------

навчальної дисципліни	Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 25 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Залік – 50 балів
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 15 балів. Самостійна робота – 10 балів.
Семінарські, практичні заняття	Максимальна оцінка – 25 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика навчальної дисципліни

1. Письмові роботи виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.

2. Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. Відвідування занять. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).
Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від 13 жовтня 2023 р № 830 <https://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2023/10/redaktsiia-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-vidokremnomu-strukturnomu-pidrozdili-1.pdf>

4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Мазаракі А.А. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / А.А. Мазаракі, О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. – Харків: Фоліо, 2014. – 846 с.
2. Основи менеджменту і маркетингу : навчальний посібник / Л.Ф. Кожушко, Т.О. Кузнецова, О.Ю. Судук. – Рівне: НУВГП, 2016. – 291с.
3. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 528 с.
4. Осовська Г. В. Менеджмент : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський.– К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.

5. Палеха Ю.І., Основи менеджменту теорія і практика: навчальний посібник/ Ю.Палеха, Г.Мошек, І. – К. : Ліра-К. – 2018. – 528 с.

Допоміжна:

1. Березін О. В. Управління проектами: навч. посіб. / О. В. Березін, М. Г. Безпарточний. – Суми : Університетська книга, 2014. – 272 с.
2. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент: навч. посіб. / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 498 с.
3. Бондар-Підгурська О. В. Ділове адміністрування (корпоративне управління) : навч. посіб. / О. В. Бондар Підгурська, А. О. Глебова. – К. : Ліра-К, 2015. – 448с.
4. Бутко М. П. Виробничий менеджмент: підручник / М. П. Бутко. – К. : ЦУЛ, 2015.– 400с.
5. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко.– Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.
6. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навч. посіб. / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 324 с.
7. Косач І. А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами. Навчальний посібник / І. А. Косач, Л. С. Ладонько, І. В. Калінько. - К.: Кондор Видавництво, 2014. - 217 с.
8. Маркетинг і менеджмент інноваційного розвитку : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. – Суми : Університетська книга, 2015. – 728с.
9. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, та ін.]; за заг. редакція Г. Є. Мошека. – К. : Ліра-К, 2015. – 550 с.
10. Менеджмент громадських організацій : вибрані питання теорії та практики : навч. посіб. / [Балацький О. Ф., Теліженко О. М., Мішенін Є. В. та ін.]; за заг. ред. О. Ф. Балацького, О. М. Теліженка, О. А. Лук'янихіної. – Суми : Університетська книга, 2015. – 366 с.

Інформаційні ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України - www.rada.gov.ua
2. Ліга Бізнес-Інформ - www.liga.net
3. Нормативні акти України - www.nau.kiev.ua
4. Право. Україна - www.legal.com.ua
5. Українське право - www.ukrpravo.com
6. МОН України - www.mon.gov.ua